

NÅGRA ORD

OM

SLAFHANDELN

OCH

SLAFVERIET,

TILLEGNADE SVENSKA FOLKET

AF

GEO. WILL. ALEXANDER.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS L. J. HJERTA.
1840.

Förord till den elektroniska utgåvan

Broschyren, som tillhör University of Minnesota Library, har digitaliserats i juni 2010 av Google Books. Den anpassades för Projekt Runeberg i oktober 2012 av Bert H.

Porträttet återger verkets författare **George William Alexander**

Det finnes en svår fläck på den närvarande tidens civilisation och kristendom, som allmänt beklagas af de vise och gode, i samma mån dess egentliga beskaffenhet mera allmänt uppfattas. Denna fläck på nittonde århundrades karakter är *Negerslafveriet*.

För menniskovännen och den sannt kristne kan det icke vara utan intresse, att känna ursprunget, vidden och omständigheterna af detta grymma träldomssystem, hvarvid tillika en underrättelse torde böra lemnas om denna

omenskliga handel med menniskovarelser, som är dess naturliga och nästan oundvikliga följeslagare. Det torde derföre vara tillåtet att i korthet få hänvisa till några omständigheter, hvilka medfört slafhandelns undertryckande och afskaffandet af ständiga slafveriet i engelska westindiska kolonierna.

Negerslafveriet börjades för tre och ett halft århundrade sedan af europeiska nationer, då Afrikas olycklige innevånare första gången rycktes från sitt hem af den tidens kringfarande Portugisare, för att arbeta i deras nyligen upptäckte och inkräktade besittningar i nya verlden. Exemplet följdes derefter af alla Europas stora sjömakter, hvilka efter hand erhöllo landsträckor på Amerikas öar och fasta land. Man uppskattar till *trettio millioner* antalet af de Afrikaner, som blifvit våldsamt hemtade från sina fädernebygder, för att tillfredsställa Europeernes vinningslystnad.

Nära trehundrade år hade tilländalupit, innan detta öfverdrifna våld väckt någon allmännare uppmärksamhet, i förening med ett allvarligt bemödande för dess upphäfvande, på menniskovännernas sida. Det hade funnits några goda menniskor under denna tidpunkt, och det af olika religioner, som otvetydigt fördömt slafhandeln. Men det blef likväl förbehållet en ännu lefvande utmärkt enskild man, Thomas Clarkson, att taga första steget för framkallandet af något systematiskt och väl riktadt anfall emot ett ondt, som så länge haft bestånd och uppnått en fruktansvärd styrka.

Thomas Clarksons uppmärksamhet synes hafva blifvit fästad på slafhandeln, genom vice kansleren vid universitetet i Cambridge, Doktor Peckands anbud af ett pris till författaren af det bästa latinska försök att besvara frågan: «Är det rätt att göra andra till slafvar, emot deras vilja?» Thomas Clarkson var en af de täflande om priset, och han vann det.

För honom blef det likväl nödigt att förut underrätta sig om de förnämsta facta, som rörde det ämne, han skulle behandla; och det var under loppet af denna undersökning och i följd af de deraf härflytande reflexioner, som han förnam vidden af det onda, hvarpå hans tanka af Försynen blifvit rigtad. Han kände sig kallad att uppoffra sitt lifs vår, och, om så skulle erfordras, hela sin lefnad, till det svåra men högst intressanta försöket att åstadkomma slafhandelns afskaffande, så långt som brittiska undersåter voro invecklade i dess utöfning.

För att göra sig ett begrepp angående omfånget af det arbete, som Clarkson åtog sig, behöfver man blott besinna, huru det är bestyrkt, att af 70,000slafvar, som för femtio år sedan årligenfördes ifrån afrikanska kusten, hälften transporterades i brittiska fartyg, och att omkring 300 sådana voro sysselsatta i och för denna omenskliga handelsrörelse.

Tjugu år erfordrades, innan Englands regering kunde förmås att förstöra en handel, hvilkens fortfarande högligen yrkades af de brottsliga personer, som förde den, i trots af Wilberforces enkla och ädla vältalighet, samt alla förenade bemödanden af Englands utmärktaste statsmän och talare, ibland hvilka namnen Pitt, Fox och Burke finnas på den sida, som ifrade för slafveriets afskaffande.

Man är skyldig härvid nämna, att, till följd af senfärdigheten på den verkställande maktens i England sida, Danmark fick hedern af att taga första steget ibland alla Europas nationer till slafhandelns afskaffande.

Det finnes nu ingen europeisk eller trans-atlantisk makt, som icke förklarat den afrikanska slafhandeln olaglig, och den karakteriserades vid kongressen i Wien år 1815 med rätta såsom ett gissel, hvilket alltför länge ödelagt Afrika, vanärat Europa och bedröfvat menskligheten; men man måste beklaga, att en handel, som af lagarne var förbjuden, likväl länge blifvit utöfvad af alla de länders undersåtare, som hade ogillat den.

Detta var olyckligtvis fallet i de engelska kolonierna, åtminstone i några år; och i synnerhet på den ö, som, mest aflägsen från moderlandet, var närmast till afrikanska kusten, Mauritius, hvarest öfver 40,000 slafvar olagligen blifvit införde.

Genom en följd af lagstiftningsåtgärder, hvilkas verkställighet måhända var mera kraftlös än annorstädes, i samma mån, som kännedom spridde sig om det förakt, hvari denna menniskohandel höllsinom England, upphörde den ändtligen helt och hållet i dess kolonier, icke endast i lagen, utan i gerningarne.

Den svårighet, som förefinnes att afskaffa slafhandeln, der slafveriet existerar, kan tillskrifvas bristen på känsla för mensklighet och dygd hos de menigheter, ibland hvilka denna förfärliga källa till moraliskt förderf begagnas, och hvilket beröfvar lagen dess kraftigaste stöd.

Det är ej behöfligt uppräkna alla de länder, i hvilkas kolonier lagarne för slafhandelns afskaffande blifvit våldsamt öfverträdde. Ibland dessa torde dock franska westindiska öarna och ön Bourbon, som tillhör samma makt, synnerligen förtjena uppmärksamheten. Den sednare i synnerhet tyckes för det närvarande erbjuda ett motstycke till Mauritii historia.

Men det finnes länder, i hvilka Afrikas infödingar ännu införas, i trots af lag och den civiliserade och kristna verldens högsinnade röst — införas måhända i större antal och under biomständigheter af olika, om icke större vigt, än de, som utmärka slafhandeln i någon annan period af dess historia.

Brasilien samt spanska öarna Cuba och Porto-Rico emottaga en stor del af de slafvar, som nu föras ifrån Afrikas kust och som uppskattas af en nitisk vän af Negrerna, Mr Button, till mer än 100,000 årligen. Portugisare, Spanjorer och invånare af Nordamerikas förenta stater synas vara djupt invecklade i brottsligheten, att föra denna handel på de här ofvan omtalade platser.

Slafhandelns verkan, sådan den föres på Afrikas fasta land, har varit, och är ännu, att förtorka källorna för den lagliga handeln med denne stora verldsdel, att tvinga tillbaka civilisationens flod, someljest öfverallt i verlden har en önskvärd framgång, och att förmörka — nästan utsläcka evangelii ljus på denna mörka del af jorden.

Om vi vända oss ifrån ämnet om slafhandeln och dess verkningar på det land, som den så grymt beröfvat sina barn, för att skåda dem i deras fångenskap uti andra länder, möter oss ett ännu smärtsammare skådespel. Ett nedtryckande arbete, en knapp tillgång på lifvets förnödenheter, ständiga bestraffningar och en nästan allmän demoralisation, äro de utmärkande dragen af slafveriet, och de bidraga i de flesta fall att förkorta perioden af en usel tillvarelse.

Såsom några bevis på rättvisan af de beskyllningar, man har gjort slafsystemet, böra här omtalas, att år 1829 de i offentliga akter upptagne serskilda bestraffningar i Demerary, der landsbygdens slafbefolkning utgjorde 60,500, uppgingo till 17,359. År 1830 hade antalet af slafvar minskats till 59,547, under det att sockerfabrikationen hade ökats och med den antalet af bestraffningar till 18,324. Antalet af spö- eller daggslagen, som på detta år blifvit ådömde Negrer, var icke mindre än 199,744. År 1831 hade landtbefolkningen ännu mera minskats och var blott 58,404, men bestraffningarnes antal hade ökats till 21,656 och slagens antal uppgick till 199,507.

Ett bevis på den förfärliga dödlighet, som slafveriet medförde i engelska kolonierna, under dess fortfarande derstädes, är den tabell, som blifvit uppgjord af Mr Button, efter officiella uppgifter, och som lemnades till Öfverhusets kommitté. Deraf synes, att slafvarnes minskning på 11 år, ifrån slutet af 1817 till samma period år 1828, var 52,887.

Man behöfver icke här ingå i några vidaredetaljer om de olyckor, hvaraf slafveriet utmärktes i de engelska kolonierna. De ådrogo det alla gode och förständige mäns ogillande i England, och lagen om dess afskaffande beslutades ändtligen af engelska parlamentet.

För några år sedan blef likväl ett mildradt slafveri eller tvungen tjenstbarhet infördt, under namn af lärlingsskap, hvilket skulle vara mindre hårdt än det förra. Under detta system bibehöllos några af slafveriets väsentliga olägenheter, såsom tvunget arbete, utan arbetslön, och utan att den arbetande sjelf fick välja husbonde. En ansenlig fördel, som lärlingen ägde framför slafven, om den verkligen och i fullt mått kommit honom till godo, bestod deri, att hans arbete blef inskränkt till en viss tid i hvarje vecka, och att han för egen fördel kunde disponera den återstående tiden.

Der negrerne behandlades väl, uppförde de sig äfven i allmänhet väl i sin nya ställning, — ett faktum, som i synnerhet kan till fullo ådagaläggas i afseende på Jamaica, der 260,000 lärlingar funnos, och om förhållandet på hvilken ö en kommitté, af Underhuset tillsatt att undersöka verkningarne af lärlingssystemet, yttrar sig på följande sätt: «I de intyg och vittnesbörd, som kommit oss tillhanda, finna vi en mängd bevis på lärlingarnes

goda uppförande i allmänhet och deras villighet att arbeta för betalning, då de behandlas beskedligt och förståndigt af sina husbönder. Ja, det har blifvit till fullo ådagalagdt, att det arbete, negern på detta sätt sjelfvilligt förrättar, göres bättre än det han förrättade såsom slaf, eller det han nu är tvungen såsom lärling förrätta åt sin husbonde!»

Oaktadt detta fördelaktiga vittnesbörd om lärlingarnes på Jamaica goda uppförande och flit,finnes dock, att, under loppet af 22 månader, antalet af negrer derstädes, som blifvit afstraffade, utgjorde 35,536 af mankön och 22,887 af qvinkön, inalles 58,417. Af dessa bestraffningar skedde 10,770 genom slag af piska, med öfver hufvud 22 slag på personen, och utgjorde hela antalet af slag 242,325, samt totala beloppet af andra slags bestraffningar 47,647.

Resultater, mycket lika dessa, i några fall icke så beklagansvärda, men i andra åter, i synnerhet på Mauritius, ännu mera sorgliga, visade sig inom alla de kolonier, der lärlings-systemet blifvit infördt, och bevisa på det mest bindande sätt den stränghet, som alltid kommer att äga rum, då fruktan i stället för en billig vedergällning är den drifkraft, som åstadkommer arbete, och den ena menniskan äger alltför mycken makt öfver den andra.

Lärlings-systemet upphörde innan ännu den tid tilländalupit, som lagen för detsamma bestämde, och det i följd af de missbruk, som under dess tillvaro ägde rum.

Fastän Storbrittannien afskaffat de sista lemningarne af slafveriet i sina westindiska kolonier, så återstår ännu att befria omkring 7 millioner slafvar i de länder och kolonier, der kristna religionen bekännes. Tre millioner af dessa olyckliga varelser finnas i Brasilien, i hvilket land, såsom ofvanföre blifvit sagdt, slafhandel idkas i hög grad. I de förenade Nordamerikanska staterna finnes ett nära lika antal. Fastän man måste medgifva, att importen af negrer från Afrika icke numera äger rum inom dessa stater till någon betydlig mängd, så har dock, under loppet af flera år, en ganska betydlig handel med menniskor blifvit drifven från de norra slafhållandc staterna till de mera i söder belägna, ochmedfört många af de olyckor, som åtfölja utrikes slafhandeln, i synnerhet derigenom, att personer, förenade genom de närmaste och dyraste band, blifvit för hela lifstiden skilda från hvarandra. Det förtjenar anmärkas, att i många, om icke i alla de slafhandlande staterna inom den Nordamerikanska republiken lagen vid strängt straff förbjuder att lära en slaf läsa. Detta förbud är grundadt i husbondens fruktan, att hans slafvar skulle komma till kännedom om det intresse, som lifvar så mången att söka bereda dem friheten, och om de åtgärder, som äro i verket för att vinna detta ändamål.

På detta sätt leder ett ondt till ett annat, och slafveriet utestänger från den amerikanske slafven den bok, som i icke ringa mån skulle bidraga att upprätthålla honom i hans lidande, och i hvilken lif och odödlighet framhafvas i ljuset.

Samma fruktan, att väcka jäsning bland slafbefolkningen, är upphof till det stadgande, som gäller för flera hamnar i de södra slafhållande staterna: att då en fri neger kommer dit, inspärras han i fängelse ända till dess det fartyg, som bragt honom till detta den brottsliga fruktans land, åter förer honom derifrån.

Icke så få af de fartyg, som begagnas för den spanska slafhandeln, byggas i Baltimore för detta ändamål.

Cuba och Porto Rico hafva tillsamman en slafbefolkning, som sannolikt stiger till omkring en half million. På dessa öar, liksom öfverallt der slafhandeln drifves i stor skala och det således är lätt att få nya arbetare, frågar man mindre efter menniskolif, än i andra slafhållande länder, och slafvarnes lifstid aftager i proportion. En upplyst och kunnig man, som bor på Cuba, uppskattar den årligaminskningen af slafvarne på denna ös plantager till 8 procent, med hvilken siffra dödsfallen öfverstiga de föddas antal.

Frankrike har omkring 245,000 slafvar i sina westindiska kolonier och på Bourbon, bland hvilka bristen på uppfostran och vanvård i moraliskt och religiöst hänseende är förfärlig, och antalet af dödsfall, jemförda med antalet af födda, kan icke på något tillfredsställande sätt förklaras.

I *Annales maritimes et coloniales* för Juli månad 1839 uppgifves antalet af gifta, födda och döda på följande sätt:

slafvar,

gifter-
mål,

födda,

döda,

flera döda
än födda.

På Martinique

76,012—

15—

2303—

2592—

289.

» Guadeloupe

94,591—

19—

1857—

1883—

26.

» Frans. Guiana

16,140—

43—

207—

628—

331.

» Bourbon ....

68,195—

— —

1001—

2359—

1358.

Häraf synes, att bland en slafbefolkning af inalles 244,938 personer ingingos under loppet af ett år 77 äktenskap, och att de dödas antal öfversteg de föddas med 2004. Det heter väl, att antalet af äktenskap på Bourbon icke ännu vore med noggrannhet kändt; men man kan troligen, utan att begå misstag, antaga, att det är nära lika med noll.

I hopp att kunna undandraga sig detta ömkliga slafveri, hafva 3000 slafvar, under loppet af de sednaste åren, försvunnit från Martinique, och af detta antal hafva blott 1,200 kommit till de brittiska öarna, så att det vill synas, som nära $^{2}/_{3}$ af dessa flyktingar omkommit i dessa förtviflade försök.

Oaktadt slafveriets oförsvarlighet och den ytterliga svårigheten att upprätthålla detsamma, då frihet råder på angränsande öar och kolonier, har fransyska regeringen vidmakthållit det, och för dettaändamål, med en kostnad af 300,000 francs om året, ökat sin militär-styrka i kolonierna.

Holland har besittningar, der slafveriet herskar, bland hvilka Surinam är den förnämsta. Slafvarnes antal i dessa kolonier synes utgöra 50 à 60,000. Deras uppfostran och moralitet vårdslösas på ett skamligt sätt — icke en fjerdedel af dem erhåller undervisning i kristendom, och deras antal minskas med icke mindre än 3 à 4 procent årligen.

Danmark hade år 1836 omkring 26,000 slafvar på öarna S:t Croix, S:t Thomas och S:t John, i afseende på hvilkas belägenhet och den allmänna karakteren af slafveriet, under ett af dess mest upprörande och grymma drag, något ljus spriddes genom följande utdrag ur en aktad amerikansk författares, Mr Sylvester Storey's arbete kalladt: «*Bref från West-indien, rörande isynnerhet Danska ön S:t Croix.*» Han yttrar nemligen:

«Det är förgäfves att vänta, sådan som menskliga naturen är beskaffad, att trohet inom äktenskapet, ehuru högtidligt den än må hafva blifvit lofvad, hålles af slafvar. Jag vill icke tala om deras okunnighet och brist på moraliska grundsatser; men man och hustru bo vanligen på serskilda plantager, ofta på ett afstånd af flera mil från hvarandra, och följaktligen är deras umgänge oregelmessigt och ofta afbrutet. Det är nära nog omöjligt, att under dylika förhållanden bevara ömsesidig tillit till hvarandra. Dessutom finnes i slafveriet, jemförelsevis, ingen plats för kärleken inom familj-lifvet. Barnen tillhöra, enligt lag, den, som rår om modren. De äro hans egendom. Han föder och kläder dem, och under deras barndom tillåtes det knappast modren att gifva dem den föda, deras späda ålder kräfver. Fadern har icke det ringaste att skaffa med deras

underhåll, vård och uppfostran eller arbete för framtiden. Slafveriet förbjuder det. Det tager barnet från dess naturlige vårdare, och öfverlemnar det åt en, som icke frågar vidare efter dess bästa, än att dess ben och senor blifva starka för arbete. Detta är orsaken, att de heliga band, som förena familjen i det civiliserade samhället, äro okända inom slafveriet; och med dessa band förstöres dygdens kraft i menniskohjertat. Följden är en gränslös liderlighet. Denna sista anmärkning synes nästan icke äga mindre tillämplighet till den fria, än till slafbefolkningen. Bruket att lefva med frillor säges vara ganska allmänt bland förvaltare och uppsyningsmän på plantagerna; och det är ingalunda okändt, äfven bland personer på de högsta platser och med största inflytande. På detta sätt ser man ofta män, omgifna af en skara barn, dem deras känsla ej tillåter dem att förskjuta, och samhällets icke att erkänna.»

«Sedan slafhandelns afskaffande har slafbefolkningen på S:t Croix småningom aftagit. Således var t. ex. slafvarnes antal.

1810 -- --

26,796.

1827 -- --

21,509.

1836 -- --

19,753.

I följd af de förbättringar, hvilka i sednare tider blifvit införda i systemet, har slafvarnes aftagande under ett par af de sednaste åren varit mindre hastigt. Förlidet år ökades de till och med med 25.»

Ön S:t Barthelemy, under Konungens af Sverge och Norge välde, har den minsta slafbefolkning bland kolonier tillhörande europeiska makter; och man hoppas, att förebråelsen att gifva stöd åt ett system af grymt slafveri snart måtte upphöra att hvila på denna monarki. Det är allmänt bekant, att ön är ytterst dålig och medför kostnad i stället förpekuniär vinst för Konungen. I både dessa hänseenden är det anledning förmoda, att ett vida mera gynnande resultat skulle vinnas under ett system, som afskaffade slafveriet.

Denna anmärkning leder till betraktande af slafemancipationens följder i de brittiska kolonierna i Westindien.

Dessa följder kunna i korthet angifvas bestå i en betydande tillväxt af mensklig lycka och belåtenhet, derigenom att dessa, numera fria menniskor äga ett större förråd af lifvets nödvändighets varor och flera beqvämligheter, än de förut hade, jemte alla de andra stora fördelar, dem Lord Stanley så vältaligt beskref på följande sätt, då han föreslog emancipations-billen: «Jag föreslår således, att hvarje slaf, efter antagandet af denna akt, genast skall hafva rättighet fordra, att blifva försatt i en belägenhet, der han kommer i åtnjutande af alla en fri mans rättigheter — der han icke känner någon fläck fästad vid sin tjenande ställning — der han blir befriad från det grymma systemet af kroppslig bestraffning, utan ansvar hos den, som bestraffar — der han kommer i fullt åtnjutande af familj-lifvets rättigheter och behag — der han icke tvingas att se dem, som äro honom närmast och kärast, skymfade genom straff eller utsatta för förnedring — der hans vittnesmål blir gällande inför domstol — der hans äganderätt, af hvad slag som helst, blir tryggad och oförkränkt, som den är för hvarje annan klass af Konungens undersåtare.»

Stora framsteg i uppfostran, moralitet och religion hafva följt på negerns förbättrade ställning i samhället.

Följderna af slafveriets afskaffande hafva i icke ringa grad varit gynnande för handeln. Värdet afexporten från England till de brittiska kolonierna i Westindien och till Mauritius, under de 5 år, som föregingo emancipationen, utgjorde 14,831,556 L. och under de fem år, som följde på densamma, 17,927,766 L. Det visar sig således ett plus, på 5 år, af 3,096,210 L., till favör för det fria tillståndet. Exporten af bomullstyger har stigit från 26,893,183 alnar, som den öfverhufvud utgjorde hvarje år af de 13, som föregingo emancipationen, till 50,291,195 alnar, hvilket utgjorde dess belopp år 1838.

Såsom ett ytterligare exempel på det välstånd, som åtföljer friheten, anföres följande, bland många, som kunde väljas, ur ett bref från Mr H. Light, guvernör öfver engelska Guiana, till statssekreteraren för kolonierna, dateradt den 26 Juni 1839:

«0m Eders Herrlighet och Hennes Maj:ts regering behaga taga kännedom af värderingen på nedanstående egendomar, så skall deraf den öfvertygelse vinnas, att slafvarnes befrielse icke minskat priset på egendomar, hvilket bäst bevisar förtroendet för beståndet af sakernas närvarande ordning i kolonien.

Plantagen Allness, Berbice, såldes 1839 för 28,000L., fulla värdet, som den egde innan slafvarnes emancipation. — Plantagen Thomas, Demerara, som för 7 eller 8 år sedan såldes för 9000 L, har, sedan emancipationen, blifvit betald med 20,000 L. — Plantagen Vrow Anna, Leguan ön, Essequebo, såldes 1839 för 35,000 L, dess fulla värde före slafemancipationen. — Plantagen Abardéen, Essequebo, således 1839 för 20,000 L. större summa, än hvarmed den betaltes för 8 à 9 år sedan.

Märkvärdiga bevis på resultaterna af slafveri och frihet, jemförda med hvarandra, i ett land, der båda länge funnits, lemna följande komparativatabeller öfver importen i staterna Virginien, Södra Carolina och New York vid serskilda epoker:

Virginien
(slafhållande stat.)

Södra Carolina
(d:o)

New York.
(fri stat.)

1791

2,248,000.

1,520,000.

3,222,900.

1821

1,078,000.

3,000,000.

23,000,000.

1832

550,000.

1,213,000.

57,000,000.

Jag vill sluta de anmärkningar, som blifvit gjorda om det okloka och det ofördelaktiga af att begagna slafarbete, och de vittnesbörd, som blifvit anförda till stöd för dessa anmärkningar, med anförande af ett utdrag ur den berömde engelska statsekonomen Adam Smiths skrifter. I det kapitlet, som handlar om åkerbrukets betryck, efter romerska väldets fall, yttrar han följande:

«Men om man sällan kan vänta stora förbättringar och odlingar af stora jordegare, så kunna de aldraminst förväntas, då slafvar användas såsom arbetare. Erfarenheten i alla tidehvarf och hos alla nationer bevisar, såsom jag tror, att det arbete, som förrättas af slafvar, fastän det icke synes kosta mera, än dessas underhåll, är det dyraste af alla, då räkningen uppgöres. En person, som icke kan förvärfva någon egendom, kan icke hafva något annat intresse, än att äta så mycket som möjligt och att arbeta så litet som möjligt. Allt arbete, som han verkställer, utom det, som åtgår för att förskaffa honom hans uppehälle, kan endast genom våld afpressas honom och icke genom något hans eget intresse. Både Plinius och Columella anmärka, huru mycket åkerbruket i forntidens stater aftog och huru föga lönande det blef för jordegaren, då det sköttes af slafvar.»

Man hoppas att tillräckligt blifvit sagdt, för att bevisa pligten att afskaffa slafveriet och attådagalägga de stora fördelar, hvilka man har skäl att vänta af slafvarnes befrielse.

Slutligen skulle jag vilja uppmana hvarje vän af frihet, mensklig lycka och förbättring, i synnerhet invånarne i sådane länder, som på något, om ock aflägse sätt stå i förhållande till slafhandels- och slafsystemet, att lemna sin medverkan till undanrödjande af dessa stora olyckor. Om man säger: «vi instämma i edra åsigter, vi älska icke slafveriet — men den stora svårigheten möter, att finna medel till slafvarnes friköpande; vårt land är för fattigt, för att vidkännas denna utgift», så skulle jag aktningsfullt, men med styrka svara: att den menniska icke förtjenar

att kallas frihetens eller mensklighetens vän, som emot lumpet guld väger sina medmenniskors heligaste rättigheter deras timliga och eviga välfärd.

Mr Gladstone, som åt en plantageägare och ledamot af Brittiska Underhuset yttrat ganska riktigt i afseende på fortfarandet af lärlings-systemet, att, om det kunde bevisas, att det var förenadt med betydligt lidande för en talrik klass af befolkningen i kolonierna, så borde det utan all fråga afskaffas, och hvad anginge det financiella af ämnet: ersättningen till plantageägarne, så finge detsamma sedermera tagas i öfvervägande och bestämmas. Jag skulle vilja göra en dylik anmärkning i afseende på afskaffandet af slafveriet. Om man likväl närmare betraktar frågan om ersättningen, så synes klart af hvad redan blifvit sagdt, att slafägaren har ringa eller intet att fordra, emedan slafvarnes befrielse icke i allmänhet beröfvar honom värdet af hans egendom, utan blott förändrar dess natur. Emancipationen ökar jordens värde lika mycket eller meraän som låg i värdet af slafflocken. I de jemförelsevis få fall, då personer äga slafvar utan att äga jord, der synes mera skäl vara för handen till ersättning, emedan dylika slafägare icke komma i åtnjutande af den fördel, jag förut nämnt. Jag tror dock att man skall finna, det endast få lära gifvas, som icke vinna genom den nya äggelse, friheten kommer att gifva åt handeln, och genom det allmänna stigande af allt slags egendomsvärde, som af emancipationen blifver en följd.

Jag får slutligen anmärka, att i England hafva Anti-slafveriföreningarne haft ett vigtigt inflytande på befordrandet af slafveriets afskaffande i de Brittiska-westindiska kolonierna, genom det understöd och den uppmuntran, dessa föreningar gifvit åt dem, som intresserat sig för detta stora ändamåls vinnande. Sedan detta ändamål blifvit uppnådt, har en ny förening i ännu större skala blifvit stiftad i Englands hufvudstad, hvilken förening redan räknar flere auxiliär-föreningar i några af de förnämsta städer i England.

Denna nya förenings ändamål är att befordra slafveriets och slafhandelns afskaffande öfver hela verlden, äfvensom att vaka öfver de befriade negrernes i våra kolonier rättigheter. Vi anse det vara vår pligt, att vända oss till mensklighetens och religionens vänner i andra länder, som ännu äro invecklade i slafveriets eller slafhandelns system, och hvilkas uppmärksamhet måhända ännu icke blifvit tillräckligen fästad på det ämne, som är föremålet för denna adress.

Men man må ej tro, att England ensamt har föreningar mot slafveriet. I Förenta Staterna finnas emellan 1,600 och 1,700 sådana och icke få af dessas ledamöter äro lifligt verksamme förneger-emancipationens rättvisa sak. Frankrike har ett samfund för slafveriets afskaffande, för hvilket Hertigen af Broglie och många af landets utmärktaste män, ibland hvilka Passy, Lamartine, Odillon-Barrot, m. fl. äro nitiske stöd. Der, lika som i England, arbeta män af i öfrigt alldeles motsatta politiska åsigter gemensamt för en sak, hvilken bör hos hvarje vän af menskligheten och religionen vinna sympati och lifligt bistånd. Holland och Danmark äro icke utan dylika föreningar, och i de trakter, der förtrycket länge varit skyddadt af lagar, hafva de nya engelska befriade negermännen blifvit ifriga medarbetare för sina i andra länder förslafvade bröders räddning. Jamaica, Trinidad och brittiska Guiana äro ibland de ställen, der Anti-slafveri-föreningar finnas, under det att ifrån Jamaica betydliga penningbidrag insändas till engelska föreningen, till stor del af befriade slafvar. Jag är äfven glad att finna, det man i Sverige inrättat en förening för neger-emancipationens sak, och jag hoppas, att, med försynens bistånd till visa och kraftfulla bemödanden, dess medlemmar innan kort måtte se uppfyllas det hufvudsakliga målet för deras önskningar, att slafveriets totala afskaffande öfverallt på jorden måtte röna medverkan på ön S:t Barthelemy.